

<http://www.bytow.com.pl/index.php?id=234&idd=288>

Wycieczka tygodniowa po Kaszubach

Adres: ul. Zamkowa 2

Nr telefonu: 59/721-26-22

E-mail: biuro@fundacjaparasol.org

{label236}

Kaszuby - przedziwny region z siedmioma stolicami o trzech sercach i z wieloma granicami

Kaszuby są regionem, który od wielu wieków nie ma jednej stolicy. Do miana stolicy Kaszub aspiruje siedem miast, które prześcigają się w zasługach dla społeczności kaszubskiej. Co jakiś czas wybuchają kolejne afery, w których miasta walczą ze sobą o ten tytuł.

Gdy walki o miano stolicy Kaszub ucichły pojawił się kolejny powód do rywalizacji. Miasta ogłaszały się "Sercem Kaszub" lub "Centrum/Środkiem Kaszub". W końcu zabawa się skończyła. Kartuzy opatentowały znak "Kartuzy stolica Kaszub" a Kościerzyna "Powiat Kościerski - serce Kaszub". Podczas tygodniowej wycieczki znajdziecie trzy kaszubskie serca i pięć stolic.

Dzień 1. (piątek) - Na zachodnich Kaszubach

Ten dzień spędź w stolicy zachodnich Kaszub - **Bytowie**. Zacznij od zwiedzenia gotyckiego zamku krzyżackiego - mieści się w nim Muzeum Zachodniokaszubskie. W kilkunastu salach na dwóch piętrach znajdziesz ekspozycje pokazujące jak żyło się kiedyś na kaszubskiej wsi, wystawy historyczne i czasowe oraz wartą szczególnej uwagi wystawę twórczości kaszubskich artystów (same cuda!). Zanim wyjdiesz z zamku, koniecznie zajrzyj do Informacji Turystycznej na dziedzińcu. Zapytaj o ciekawe miejsca w Bytowie i okolicach i dowiedz się, czy jest otwarta wystawa w Muzeum Szkoły Polskiej w Płotowie (to jeden z kolejnych punktów naszej wycieczki).

Zanim pojedziesz do Płotowa, możesz jeszcze wybrać się na krótki spacer po Bytowie: zajdź na rynek, do gotyckiej wieży dawnego kościoła św. Katarzyny na Placu Św. Katarzyny, a w drodze powrotnej przejdź się Traktem Młyńskim.

Po zwiedzeniu Bytowa zajedź do zlokalizowanego w odległości kilku kilometrów od Bytowa Muzeum Szkoły Polskiej w **Płotowie**. Czeka Cię tutaj spora dawka wiedzy. W dwóch niepozornych salach budynku byłej szkoły zorganizowano ciekawą ekspozycję o walce Kaszubów o wolność, o opieraniu się germanizacji i o polskich szkołach pod zaborami. Dowiesz się jak działał Związek Polaków w Niemczech, czym było rodło i dlaczego Kaszubom zależało na podkreślaniu ich związków z Polakami. W muzeum nie ma krzykliwych multimediów - są za to świetnie przygotowane tablice z informacjami.

Po takiej dawce wiedzy czas na odpoczynek. Nieopodal znajduje się miejsce, w którym zobaczysz z czego słyną Kaszuby. Na uboczu małej miejscowości **Piaszno**, na terenie należącym do gospodarstwa Klemensa Lemana, poznasz piękno Kaszub. Na tzw. Górze Lemana znajdowała się kiedyś Wieża Wspaniałych Widoków i Dalekich Perspektyw, z której roztaczał się widok na lasy ciągnące się aż po horyzont, kolorowe pola, stawy, jeziora i pagórki. Kiedyś na tych terenach mieszkali Goci. Kilka drewnianych chat nad stawem tworzy Wioskę Gotów. Podobno można w niej przenocować, a w wybrane dni sierpnia można załapać się na chleb wypiekany w tradycyjnym piecu.

Dzień 2 (sobota): Egzotyka i pierwsze serce Kaszub

Koniecznie przyjedź do miejsca, które dopiero od niedawna znajduje się na mapie kaszubskich atrakcji: Parku Edukacyjnego Zoo-Egzotyczne Kaszuby w **Tuchlinie**. Miejsca, w którym nie tylko zobaczysz egzotyczne zwierzęta, ale staniesz oko-w-oko z wielkimi gadami, potrzywasz je lub pogłaszczesz. Park to nie tylko zwierzęta. Jest tutaj kino, bar, park zabaw dla dzieci. Spędzisz tu nawet kilka godzin.

Tuchlino znajduje się tylko kilka kilometrów od Sierakowic i to właśnie tam wybierz się po wizycie u egzotycznych zwierzątek. **Sierakowice** to nietypowa miejscowość, bo pomimo tego, że wygląda jak miasteczko, wciąż pozostaje wsią. Niektórzy mówią się, że w Sierakowicach zaczynają się Kaszuby, a inni twierdzą, że Sierakowice to Serce Kaszub.

Gdy przyjedziesz do Sierakowic, przejdź się po parku w centrum miejscowości. Znajdziesz tu ołtarz papieski, na którym Papież Jan Paweł II odprawiał mszę świętą w Pelplinie. Tuż obok parku znajdziesz drewniany kościół św. Marcina, który warto zwiedzić z darmowym

audioprzewodnikiem. W środku organizowane są regionalne wystawy. Polecamy lody w jednej z tradycyjnych lokalnych lodziarni tuż przy rynku.

A jeśli lubisz zakupy, to przejdź się po lokalnych sklepach z odzieżą i małych sklepach usługowych. Wiele osób przyjeżdża z Trójmiasta do Sierakowic na zakupy - tu jest po prostu taniej niż w dużym mieście.

Dzień 3. (niedziela) - W kolebce kultury Kaszub

Przyjedź do kultowego miejsca dla historii i kultury Kaszub - do Muzeum - Kaszubskiego Parku Etnograficznego we **Wdzydzach Kiszewskich**. Park, założony przez małżeństwo miłośników Kaszub - Państwa Gulgowskich - z jednej podcieniowej chałupy rozrósł się do imponującej wielkości skansenu zawierającego liczne rekonstrukcje chat kaszubskich, zabudowań dworskich, wiatraków, kościołów i budynków lokalnych rzemieślników.

We Wdzydzach powstawały hafty kaszubskie, wyroby plecionkarskie z korzenia sosny oraz liczne publikacje związane z etnografią Kaszub. W skansenie możesz spędzić spokojnie cały dzień. Na miejscu jest sklep, kawiarnia i karczma, w której zjesz obiad. W samych Wdzydzach Kiszewskich jest też kilka barów i sklepów. A na koniec dnia zrób sobie krótką wycieczkę do Wiela - małej miejscowości położonej w przepięknych lasach Borów Tucholskich. W Wielu poszukaj tradycyjnej lodziarni i przejdź się Kalwarią Wielewską. Jeśli trafisz na dobrą pogodę to zostań koniecznie na zachód słońca nad jeziorem Wielewskim.

Chętni mogą także wypożyczyć kajaki lub rowerki wodne i popływać na jeziorze. Zachód słońca z poziomu wody... to jest to!

Dzień 4. (poniedziałek) - W "najnowszej stolicy" Kaszub

Gdańsk jest jedną z siedmiu stolic Kaszub. Co mają Kaszubi do Gdańska? Od lat przyjeżdżali do tego największego miasta w regionie, żeby załatwiać sprawy administracyjne. W gdańskiej Oliwie spoczywają też książęta pomorscy (kaszubscy).

Niektórzy w Gdańsku twierdzą, że Gdańsk jest jedyną stolicą Kaszub. Znaki z taką informacją stały na każdym wjeździe do miasta. Czy tak jest rzeczywiście? Pozostawmy tę teorię historykom i znawcom kaszubskiej historii. Jedno jest pewne: ta teoria wywołuje wiele kontrowersji. Szczególnie wśród dzisiejszych mieszkańców, którzy konsekwentnie zamalowują znaki głoszące tę radosną nowinę.

Odstaw spory na bok i przyjedź do Gdańska. Polecamy Ci wycieczkę do miejsc, które znajdują się poza ścisłym centrum miasta. Zaczynaj od wizyty na świetnie zagospodarowanym Półwyspie Westerplatte. Wyznaczono tu ścieżki spacerowe i ustawiono ekspozycje plenerowe o wybuchu II Wojny Światowej. To miejsce zmienia się z roku na rok. Jeśli dawno tu nie byłeś, przyjedź na Westerplatte ponownie.

W sezonie polecamy Ci wizytę w Twierdzy Wisłoujście. Można ją wtedy zwiedzać z przewodnikiem. Warto wejść na wieżę widokową i zobaczyć mieniący się w słońcu gdański stadion - Bursztynową Arenę. Koniecznie też zejść do kazamatów - przewodnik świetnie opowiada w nich o sztuce obronnej.

A jak zostanie Ci jeszcze trochę czasu, to zajedź na wieczór do centrum Gdańska. Przejdź się ulicą Długą, zrób sobie zdjęcie z Neptunem, zobacz jak zmieniła się Wyspa Spichrzów, zjedz kolację w jednej z gdańskich knajp i zostań na zachód słońca nad Motławą.

PS. Jeśli nie byłeś nigdy w Gdańsku, to zamiast na Westerplatte i Wisłoujście wybierz się na spacer po Głównym Mieście.

Dzień 5. (wtorek) - W sercu i drugiej stolicy Kaszub

Kolejny dzień zacznij od miasta bardzo ważnego dla historii i kultury Kaszub - **Kościerzyny**, która aktywnie walczy z Kartuzami o miano stolicy Kaszub, a powiat kościerski, tak jak

Sierakowice mianuje się Sercem Kaszub.

Zwiedzanie zacznij od Muzeum Kolejnictwa z piękną ekspozycją zabytkowych parowozów i lokomotyw. Niektórzy potrafią w nim spędzić nawet cały dzień. Przy dobrej pogodzie można zrobić tu piękne zdjęcia.

Po lokomotywach zajedź do centrum Kościerzyny na rynek. Spotkasz na nim charakterystyczną fontannę i pomnik Remusa - bohatera kaszubskiej powieści Aleksandra Majkowskiego. Znajdź go, zobacz co wiezie na swojej taczce i wypij z nim kawę korzystając z gościny kawiarni przy rynku.

Kościerzyna to nie tylko ładnie odrestaurowany rynek z kamieniczkami. Wejdź koniecznie do Muzeum Ziemi Kościerskiej. Znajdziesz w nim ciekawą wystawę o mieście, historii Kaszub i o lokalnych działaczach. I pamiętaj o ekspozycji w podziemiach!

Na jednym z pięter Muzeum Ziemi Kościerskiej znajdziesz jedyne w Polsce Muzeum Akordeonu, w którym zgromadzono ponad setkę pięknych instrumentów.

Zanim pojedziesz dalej przejdź się kościerskimi uliczkami, zajdź do Starego Browaru (to takie centrum handlowe z dobrą pizzerią, pubem, sklepami i... browarem) i skorzystaj z gościnnych barów mlecznych tuż przy rynku. Zjesz w nich dobry obiad już za 10 złotych.

Dzień 6. (środa) - Poszukując granicy Kaszub

W środę poszukamy jak daleko sięgają Kaszuby. Czeką Cię wycieczka na daleką północ do miejscowości **Kluki**, gdzie jak mówią niektórzy: Kaszub już nie ma. Nic nie szkodzi, bo w Klukach dowiesz się bardzo dużo o dawnych Kaszubach. Prawie całą miejscowość Kluki zamieniono w skansen - Muzeum Wsi Słowińskiej. Kiedyś w Klukach i okolicach mieszkali Słowińcy. Dzisiaj Słowińców już nie ma, a ich kultura wymiera. Dlaczego tak się stało? Dowiesz się na tablicach informacyjnych w słowińskich chatach.

Co ciekawe, w Muzeum Wsi Słowińskiej jest także obszerna ekspozycja z informacjami o Kaszubach - historii, tradycjach i zwyczajach. Dowiesz się tutaj także co łączyło Kaszubów ze Słowińcami.

Po kilku godzinach spędzonych w skansenie pojedź do **Czołpina**. Czeką Cię spacer po czołpińskiej plaży (jest piękna, bardzo szeroka i piaszczysta). Jeśli masz jeszcze siłę i ochotę, to możesz jeszcze przejść się do latarni w Czołpinie. A jak masz dosyć wrażeń, to możesz odpocząć na pięknej piaszczystej plaży. Łapiąc trochę oddechu przed jutrzejszymi atrakcjami :)

PS. W Klukach jest też darmowy parking na terenie muzeum. Nie zatrzymuj się na pierwszym. Pojedź autem trochę dalej. W Czołpinie niestety innego wyjścia nie ma. Musisz zaparkować na płatnym parkingu.

Dzień 7. (czwartek) - W stolicy i dawnym sercu Kaszub

Są takie miejsca, które pełnią bardzo ważną rolę w historii i kulturze regionu, i które choć raz w życiu trzeba zobaczyć. I czwartek jest dniem, w którym Ty też je zobaczysz.

Pierwszym ważnym miejscem dla Kaszubów jest **Chmielno**, w którym zlokalizowano rodzinny Zakład Ceramiki Neclów. Od dziesięciu pokoleń produkuje się w nim najbardziej charakterystyczne kaszubskie wyroby ceramiczne. Możesz tutaj zobaczyć jak pracownicy własnoręcznie wytwarzają dzbany, misy, wazony, talerze i zdobią je niezmiennymi od lat neclowskimi wzorami.

Po wizycie u Neclów warto przejść się po Chmielnie. Kilkadziesiąt metrów w kierunku centrum miejscowości działa punkt informacji turystycznej, są bary i restauracje, w których można wypić kawę z widokiem na chmielnie jezioro.

Kolejna atrakcja na naszym szlaku powala na kolana. To potwornie wielki zamek w **Łapalicach**. Nigdy nie dokończony, powstał w czasach współczesnych, jako pomysł na życie prywatnego właściciela. Na skutek problemów finansowych i prawnych jego budowa zatrzymała się kilka lat temu i teraz pozostała jako wielka, niedokończona ruina. Oficjalnie - ze względów bezpieczeństwa zwiedzanie jest zabronione.

Na koniec dnia jedziemy do kolejnej stolicy Kaszub, nazywanej czasem Sercem Kaszub, czyli do Kartuz. Jeśli zdążysz, przed zamknięciem wejdź do Muzeum Kaszubskiego - jest tu kilka sal z ekspozycjami o życiu codziennym na kaszubskiej wsi, historią Kartuz i zakonu Kartuzów oraz wystawy kaszubskiego rękodzieła artystycznego. Z muzeum nasze kroki kierujemy na kartuski rynek (polecamy ciastkarnię "na rogu" i lody na deptaku), a następnie idziemy w kierunku Kartuskiej Kolegiaty - unikatowego kościoła z dachem w kształcie trumny, z przepięknymi drewnianymi zdobieniami i aniołem tuż nad wejściem do kolegiaty liczącym czas do naszej śmierci.

Tuż obok kolegiaty znajduje się też Punkt Informacji Turystycznej - warto do niego wejść i zapytać o inne ciekawe miejsca na Kaszubach.

Na podstawie artykułu Kasi i Macieja Marczewskich - prowadzących stronę [Ruszaj w drogę](#).

{label8}